

Pas a desnivell

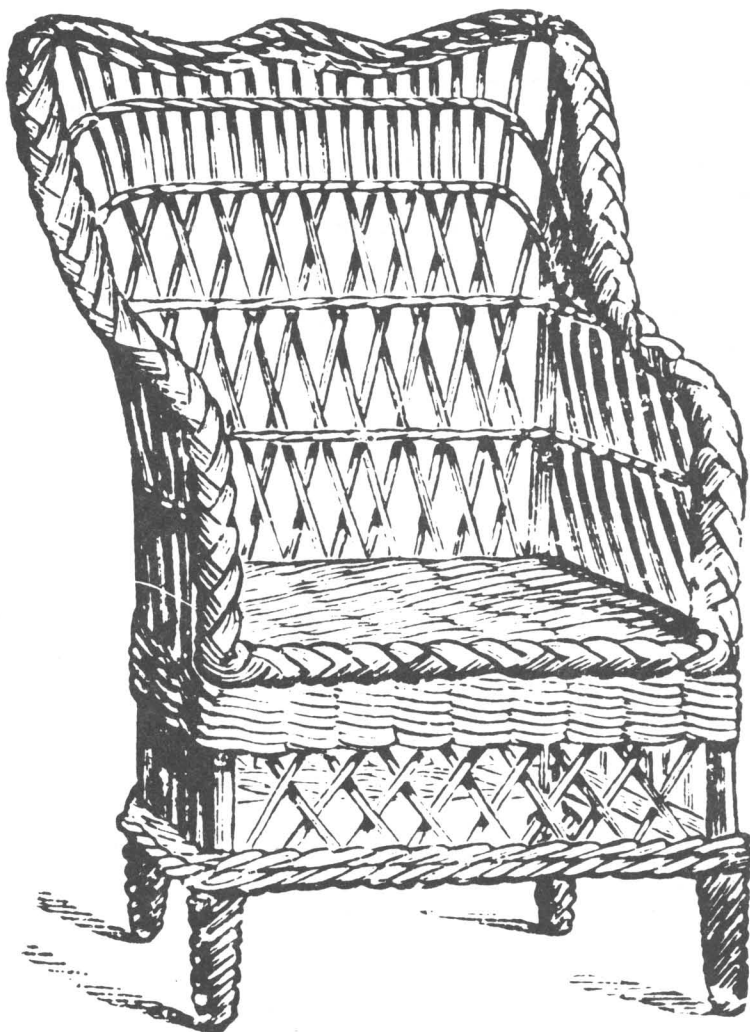
Butaca buida

El programa *La Clave*, l'espai amb el qual José Luis Balbin ha aconseguit donar la sensació que passa la maroma a gran altura, sense xarxa a sota (a punt de clavar-se-la d'un moment a l'altre), s'aguanta a desgrat de les temences constantment expressades pel seu director. No deu ésser tan perillós com ens vol fer veure, o bé ha trobat la manera de guardar la roba ben guardada abans de llançar-se a l'aigua.

El dia 7 de gener va servir un número que prometia emocions fortes. Se'n deia «Els poders fàctics» i, com és natural, tothom esperava un debat sobre el que la gent del carrer entén amb aquesta denominació. És un eufemisme d'urgència, una esquivada innocent perquè encara no estem pas tranquils del tot. Assistiren al col·loqui un arquebisbe, un banquer, un magistrat, un diputat, un senador, un periodista i un sociòleg. I hi havia una butaca buida, destinada en principi a un representant de les forces armades. El senyor Balbin explicà que la invitació havia estat cursada i que potser el convocat es presentaria abans d'acabar el programa. Però no: la butaca romangué buida i l'únic uniforme que van veure els telespectadors fou el de l'arquebisbe.

De bon començament, Emilio Romero (que té tradició torera, personal i de família), va fer una verònica destinada a desviar l'atenció. Amb el seu aire d'home crispat i malhumorat, ple d'informacions mal contingudes, va afirmar rotundament que els poders fàctics més terribles eren la premsa i els partits polítics. Apa! La resta de contertulis van picar, vinga elucubrar sobre la premsa lliure o controlada i sobre el paper indispensable que han de jugar els partits en una democràcia. Una bona part del programa va escolar-se així.

Després, aparegué el tema del poder fàctic de l'església, i el senyor arquebisbe de Valladolid va aguantar estoicament les envestides contra el passat recent de les jerarquies, les finances vaticanes i la frontera —tan imprecisa al llarg de la història— entre el poder intemporal i el temporal de l'església. Se'n treia la impressió encoratjadora que d'aquest tema ja se'n podia parlar sense prendre mal, i el monsenyor oferí la imatge, tant d'agrair, de donar la cara. Tocà el torn a la banca i els banquers, amb el senyor Rafael Termes com a paladí. Sense perdre els estrepes, amb un

posat simpàtic que va conservar en tot moment, eludia estocades amb una esgrima molt vistosa. O sigui que de la qüestió de la banca també se'n pot parlar en públic.

El poder judicial es va veure, igualment, obligat a saltar a la palestra i a rebre crítiques severes. El jutge que el representava va fer una defensa raonable de la magistratura, no es va amagar. Per tant, també és evident que es pot parlar del poder judicial amb una civilitzada llibertat.

El senador i el diputat —tots dos socialistes— van aguantar el xàfec contra el govern, el Congrés, el Senat i els partits polítics acusats de «poders fàctics». També se'n pot parlar...

El rellotge corria, tal com li és propi, i el senyor Balbin ja començava a fer les seves observacions habituals: «Se'ns acaba el temps, només ens queden uns quants minuts, hem de deixar un marge als telespectadors que ens formularan preguntes, els prego que siguin breus...». En fi, allò de sempre.

I aleshores, el senyor José Vidal Beneyto (crec que era allí per la seva condició de sociòleg), tingué un gest de brillantor cívica. Demanà la paraula i va dir que li produïa tristesa el fet que en una conversa com aquella no els hagués acompanyat un representant de les forces armades. Afegí unes quantes paraules que arrodonien la seva reflexió, però ja no entraren a debat, perquè el programa arribava providencialment a la fase final. De tota manera, el nuvolet que flotava damunt la butaca buida es va espesir.

El torn de preguntes dels telespectadors també motivà petits nerviosismes o, si es vol, una certa pressa en les respostes dels interpehats.

Em va quedar el sentiment —a mi i suposo que a molts altres— que de tot, allò que se'ns diu ben bé de tot, encara no se'n pot parlar amb confiança. La democràcia també neda procurant mantenir un braç alçat fora de l'aigua, aguantant el farcelllet de la roba enlaire per a evitar que es mulli. ● PERE CALDERS